

Primària i secundària

Ciències naturals, biologia

Activitat 5: Els boscos de Tramuntana (ecosistemes)



Descripció:

Aquesta activitat pretén destacar els tipus de boscos que es poden trobar a la Serra, així com les espècies vegetals més característiques que els formen. A través d'una sopa de lletres, els alumnes, dividits en 6 grups, hauran de cercar els conceptes característics de cada un d'ells. Llavors es treballaran les característiques de cada un en grup.

Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Conèixer els diferents tipus de boscos que es poden trobar a la Serra • Identificar la biodiversitat diferent que es troba a cada un d'ells i que siguin conscients de les • Entendre les relacions entre les espècies que es donen i que fan que siguin ecosistemes diferents
Conceptes clau	<ul style="list-style-type: none"> • Bosc • Alzinar • Pinar • Garriga • Vegetació culminar • Clima mediterrani • Plaga • Plantes medicinals • Importància i funcions dels boscos
Durada aprox.	45 minuts
Material recomanat	<ul style="list-style-type: none"> • Full amb la sopa de lletres • Mapes • Bolígraf o llapis de colors
Organització participants	Petit grup (3-4 persones)

Metodologia

1. Per començar l'activitat es recomana que el professor faci una breu introducció on parlarà dels conceptes clau i introduirà l'activitat que es durà a terme. Després de la introducció es faran devers sis grups amb els alumnes i cada un d'ells tindrà una sopa de lletres diferent (seran 3 models, dos grups la tindran repetida) que representarà cada un dels boscos..
2. Per a aquesta activitat es proposen els següents conceptes per treballar cada una de les comunitats vegetals que podem trobar a la Serra. Una vegada els alumnes hagin descobert les 7 paraules amagades, per grups es posarà en comú i s'explicaran les característiques de cada un. Paraules que s'han de cercar a la sopa de lletres:
3. Una vegada vistes les característiques de cada un, amb els mapes cada grup marcarà de color les zones on es troben cada un d'ells.

I. Sopa de lletres Alzinar:

D	M	C	U	S	J	B	G	J	L	B	D	V	A
N	E	F	Y	U	A	F	S	R	A	A	V	B	B
E	D	E	N	Y	U	B	O	T	S	N	R	A	T
A	I	S	A	L	Z	I	N	A	S	Y	P	I	I
H	T	G	J	J	A	S	A	T	G	A	S	U	L
Y	E	X	D	G	E	D	G	I	J	R	U	B	M
D	R	A	M	O	L	S	A	M	L	R	A	R	Y
F	R	C	B	K	D	M	A	U	H	I	A	O	T
U	A	B	V	N	S	N	N	H	N	Q	F	J	P
H	N	F	A	L	G	U	E	R	A	U	R	O	L
P	I	C	O	R	N	E	L	L	A	E	A	T	I
X	A	E	Y	U	H	J	J	A	B	R	Z	R	K

**Respostes: Alzina, Humitat, Mediterrani, Falguera
Picornell, Banyarriquer, Molsa**

II. Sopa de lletres Pinar:

A	M	T	I	L	P	O	A	U	R	E	F	T	I
F	E	F	R	I	O	H	G	L	J	S	F	M	A
H	D	E	S	M	O	L	A	F	S	C	N	Y	U
N	I	G	A	R	B	A	L	L	O	L	D	F	J
M	T	A	X	V	H	T	Y	N	K	A	J	A	I
A	E	E	R	T	C	N	L	I	A	T	M	E	I
P	R	O	C	E	S	S	I	O	N	A	R	I	A
A	R	F	G	R	Y	T	P	I	V	S	N	R	A
A	A	R	B	T	U	U	J	L	M	A	L	K	T
R	N	D	A	G	M	A	T	A	N	N	V	A	M
T	I	N	C	E	N	D	I	S	A	G	R	T	N

Respostes: Pi, Garballó, Mata, Mediterrani, Incendis, Processionària, Esclata-sang

III. Sopa de lletres Garriga:

C	R	R	G	S	T	N	E	L	P	U	O	A	S
M	O	A	H	I	L	D	S	R	J	L	F	O	T
A	M	S	D	J	A	S	T	A	T	L	T	J	U
T	A	M	E	D	I	T	E	R	R	A	N	I	L
O	N	A	T	J	A	G	P	Y	Z	S	A	J	L
L	I	P	E	H	O	G	A	A	S	T	M	B	I
S	M	A	T	A	I	N	M	R	I	R	U	N	S
D	D	E	Y	P	U	B	A	T	D	E	R	L	A
G	E	A	U	N	A	I	D	X	D	U	T	O	P
J	G	A	R	B	A	L	L	O	I	K	A	E	T
M	V	A	R	Y	J	N	D	N	U	M	C	A	G

Respostes: Murta, Estepa, Mata Garballó, Mediterrani, Ullastre, Romaní

Per aprofundir

PROPOSTA D'EXTENSIÓ 1:

Tota la feina de recerca es pot complementar amb una sortida a la Serra on cada grup hagi d'identificar els tipus de boscos així com fer una fotografia de cada espècie que en forma part i adjuntar-la al mapa general de la Serra de Tramuntana.

Recursos necessaris

Per a la realització d'aquesta activitat és necessari que el professorat conegui:

- Tipus de vegetació de la Serra de Tramuntana.
- Principals formacions boscoses i característiques.
- Localització de les principals formacions boscoses.

Per saber-ne més:

Llibre:

Govern de les Illes Balears. (2011). Arbres i boscos de les Illes Balears. Galeria balear d'espècies. .

Pàgina web:

Servei de Protecció d'Espècies:

<http://www.caib.es/sites/proteccioespecies/ca/porta-da-46282/?campa=yes>

Herbari Virtual de la Mediterrània Occidental:

<http://herbarivirtual.uib.es/cat-med/index.html>

Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl:

forestal.caib.es